

Portal Województwa Lubuskiego

Światowy Dzień Mokradeł pod hasłem „Już czas na przywrócenie mokradeł”

Kategoria - Środowisko

Data publikacji -31 stycznia 2023 godz. 10:41

2 lutego obchodzony jest Światowy Dzień Mokradeł. W Lubuskiem mamy pięć krajobrazów bagiennych o łącznej powierzchni ponad 1600 ha.

Światowy Dzień Mokradeł to kampania prowadzona na całym świecie, której celem jest podniesienie wiedzy społeczeństwa na temat roli terenów podmokłych w przyrodzie i działalności człowieka.

Już czas na przywrócenie mokradeł

Światowy Dzień Mokradeł obchodzony jest co roku 2 lutego - na pamiątkę podpisania Konwencji o obszarach wodno-błotnych – międzynarodowego traktatu przyjętego w 1971 r., w którym uczestniczą obecnie 172 państwa. Tegoroczne hasło brzmi „Już czas na przywrócenie mokradeł”.

Mokradła to otwarte obszary torfowisk, czasem małe śródlądne bagna, ale też wąskie siedliska wzdłuż naturalnych rzek. Wszystkie te obszary w wyniku przekształceń środowiska i ingerencji człowieka, stają się coraz bardziej zagrożone. W Polsce w stanie zbliżonym do naturalnego pozostało już tylko ok. 16 procent torfowisk, reszta została osuszona do celów rolniczych, lub „przy okazji” innych działań. Chociaż najbardziej znanymi w Polsce „mokradłami” są bagna biebrzańskie, to najbardziej spektakularną walkę stoczono o Dolinę Rospudy. Jest to jeden z ostatnich obszarów w tej części Europy, gdzie torfowisko pozostało w stanie nienaruszonym od tysięcy lat (pomimo prowadzonych tam ekstensywnych prac).

Lubuskie mokradła - to trzeba o nich wiedzieć!

Nadmienić należy, iż aktualnie opracowywany jest audyt krajobrazowy województwa lubuskiego, w którym wyznaczono 5 krajobrazów bagiennych, o łącznej powierzchni ponad 1600 ha (0,1% województwa).

Największy obszar o powierzchni ponad 1600 ha, to proponowany rezerwat przyrody Przemkowskie Błota. Pozostałe krajobrazy są znacznie mniejsze (120-130 ha) obejmują dwa istniejące rezerваты:

- **Gubińskie Mokradła** (utworzony został w dniu 25 marca 2011 r. na podstawie Zarządzenie Nr 11/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 1 marca 2011 r., Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 30 poz. 605)
- **Młodno** – koło Cybinki (Zarządzenie Nr 14/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 28 lutego 2012 r., Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 26.03.2012 r. poz. 720),

a także dwa proponowane rezerwaty:

- **Torfowisko Pliszka**
- **Torfowisko Guzów** (położone między Jasieniem a Nowogrodem Bobrzańskim).

Ponadto na terenach zalewowych największych rzek województwa tj. Odry, Warty i Noteci zostały wyznaczone krajobrazy A1b – systemy wód płynących. Krajobrazy te tworzą spójny system o powierzchni ok 280 km² (8 krajobrazów), stanowiąc 2% powierzchni województwa. W tym typie krajobrazu położony jest **Park Narodowy Ujście Warty, jedyny lubuski obszar objęty Konwencją Ramsarską** – jeden z 19 w Polsce. Wszystkie wymienione krajobrazy typowane są jako krajobrazy priorytetowe dla województwa lubuskiego.

Według różnych baz danych przestrzennych **od 2 do 4% województwa lubuskiego stanowią mokradła (tj. 260-430 km²)**, jednak tylko nieco ponad 28 km² (0,2% województwa) stanowią trwale wilgotne obszary.

Według różnych baz danych przestrzennych od 2 do 4% województwa lubuskiego stanowią mokradła (tj. 260-430 km²), jednak tylko nieco ponad 28 km² (0,2% województwa) stanowią trwale wilgotne obszary .

Mokradła są niezwykle istotne dla całej przyrody i ludzi

Mokradła:

- pochłaniają dwutlenek węgla,
- ograniczają skalę powodzi,
- łagodzą skutki suszy i wezbrania sztormowe,
- chronią wybrzeża przed zalaniem.

Lasy namorzynowe i przybrzeżne bagna na Pacyfiku są rekordzistami, pochłaniając od 6 do 8 ton CO₂ ekwiwalentnego na hektar, co stanowi 2-4 razy więcej niż może pochłoniąć dojrzały las tropikalny. Osuszone torfowiska, mimo że zajmują jedynie 0,5% powierzchni lądów, odpowiadają za emisję 5% globalnej emisji antropogenicznej z energetyki, transportu i przemysłu.

Mokradła działają również jak „pułapki” na substancje biogenne. Żyjące w nich rośliny i mikroorganizmy zatrzymują **związki azotu i fosforu, dzięki temu oczyszczając wodę, przyczyniają się do ograniczenia eutrofizacji**, a w konsekwencji zakwitów glonów i sinic, które stanowią potencjalnie zagrożenie dla zdrowia ludzi.

W odpowiednich okolicznościach wykorzystanie naturalnych lub nawet budowa sztucznych mokradeł umożliwia:

- poprawę jakości wody,
- zmniejszenie fali powodziowej przez regulację odpływu,
- zabezpieczenie wody do wykorzystania w gospodarstwie w okresach suszy
- poprawę różnorodności biologicznej i estetyki krajobrazu.

Mokradła odgrywają również istotną rolę w regulacji klimatu ze względu na ich udział w cyklach obiegu wody i dwutlenku węgla.